

Ja, ook in ons strijdt het vleesch tegen den geest. Daarom is ook voor ons de kathedraal, waar Jezus Christus zich zelf openbaart, de plaats der ontzetting, waar de Geest Gods den twist opent tegen ons vleesch.

Daarom is het ook hier zwaar ademhalen. Ook wij hebben in ons het satanisch element, dat den Werker van ons heil beledigt met onze overmoedige interrupties.

En wel moeten wij boeten. Het zal in ons blijven, heel den lijdensatempel door, heel ons leven door. Het zal ons gaan, ook al hebben wij Christus lief, gelijk het Simon Bar-Jona gedaan is, die vandaag, als een satan, afgevoerd wordt in het dal der onderwijzing, maar dien wij een oogenblik later weer als satan hooren spreken op den berg van de verheerlijking (Matth. 17).

En wat zullen wij nu doen? Zullen wij wanhopig heengaan, ziende op ons zelf?

Neen, dat zullen wij niet. Laat ons terugkeeren, bij het einde, naar het begin.

Toen zagen wij tweeërlei hoogtepunt. Het eerste was het plateau op de berghelling van het „onderwerpelijk“ leven der geloofservaring, en van het leerlingchap bij Jezus. Op ons „hoogtepunt“ hebben wij, met Simon Bar-Jona, alles bedorven.

Maar als de walm van de hel — want die is hier immers — is opgetrokken, en wanneer de toorn van Christus' woord den nevel van Simons onverstand heeft uiteengescheurd, dan zien wij op den berg van het „voorwerpelijk“ heil nog Jezus staan, niet van ons beschadigd, Profeet, Priester en Koning in zuiverheid en deugd.

En bij het schelden van Zijn stem is het ons toch ook weer een uitnemende troost, te weten, dat Hij „ZIJN“ hoogten zuiver houdt en door den eeuwigen Geest blijft staan op den drempel van den tempel van Gods recht en heiligheid, als de rukwind van de hel Hem geen duimbreed van Zijn plaats liet wijken.

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

Reorganisatie, geen reformatie.

V.

In deze artikelen wordt besproken het reorganisatie-rapport, ingediend bij de Synode der Ned. Herv. Kerk.

Zij hebben geen polemisch doel, maar dienen ter oriëntering van onze lezers.

En uit den naam van Commissie en Rapport, welke trouwens overeenkomt met de opdracht, en uit het „leidend woord“ blijkt, dat aan de zoo noodige Reformatie der Ned. Herv. Kerk niet gedacht wordt. Reorganisatie en Reformatie verschillen breed.

De Dordtsche Kerkenorde wenscht de Commissie zelfs niet als leidraad. Welke bezwaren ook tegen het reglement van 1816 werden ingebracht, niet dit, dat de autonomie der plaatselijke kerken werd opgeheven. De grondstructuur ook van dit reorganisatieplan is het genootschap.

De belijdenis is volgens dit rapport niet akkoord van kerkelijke gemeenschap, maar slechts gemeenschappelijk getuigenis van de Kerk. De Commissie wil geen leiding aan de geheele belijdenis, maar aan het centrum, aan „geest en hoofdzak“ van de belijdenis, mits deze „geest en hoofdzak“ worde omschreven.

Het stelt tevel, dat het ernstigste bezwaar tegen het reglement van 1816 in het rapport zelfs niet wordt genoemd, n.l. dat het lijreucht ingaat tegen Gods Woord. In deze voorgestelde reorganisatie werkt blijkbaar niet de drang om de Kerk in te richten overeenkomstig de instelling van Christus en de apostelen.

De eerste reden tot organisatie wordt ontdekt aan een fictie, de fictie van de volkerker.

Als tweede reden wordt opgegeven, dat de tegenwoordige organisatie vele misstanden en misverstanden heeft veroorzaakt. Het is echter de vraag, of deze bij verwerking van dit plan niet zouden vermeerdere.

De derde reden is het meest opportunistisch. De huidige organisatie biedt geen ruimte om het grotestadsprobleem, enz. op te lossen. Kan daarvoor echter niet met een geringe wijziging volstaan?

Verwondering haart het, dat men zich op ethische voormannen beroept, waar het gaat om de ontwikkeling van het klassieke Gereformeerde Kerkbegrip.

Over leertucht wordt slechts onder de grootste reserve gesproken. Niet afwijkingen van de leer, zelfs niet excessen, maar alleen ondermijnende excessen mogen bestreden. En dan wordt dit „bestrijden“ nog zoo verzacht, dat men niet behoeft te vragen, wat er van die leertucht worden zal.

Het centrum van de belijdenis wordt gezocht in „de belijdenis van Jezus Christus, Gods eeniggeboren Zoon, onzen Heer“. Zelfs de apostolische geloofsbelydenis is dus als centrum nog te breed. Allerlei richtingen kunnen dan in de Herv. Kerk worden geduld. Mischien hoopt de commissie zoo ten minste de modernisten te kunnen weren. Maar ook daarmee kon zij wel eens bedrogen uitkomen.

Een ingezonden stuk van Dr. J. Rimmens in „De Nederlander“, tegen ons eerste artikel gericht, bood ons aanleiding het leven naar de voor onzen tijd herziene Dordtsche Kerkenorde aan te prijzen.

Uit de artikelen zelf wordt met citaten aangegeven, dat, indien dit ontwerp tot reorganisatie wet wordt, de Ned. Herv. Kerk haar hiërarchisch genootschappelijk karakter blijft behouden.

Het bewaren van de genootschapsidee in dit ontwerp-reglement achten wij zoozeer bedenkelijk voor een reformatie van de Ned. Herv. Kerk in de toekomst, dat wij er nog nader op willen ingaan.

Hoezeer de autonomie der plaatselijke kerk geknot wordt in dit Ontwerp blijkt wel hieruit, dat zij al haar regelingen aan de goedkeuring van de Classicale vergadering moet onderwerpen.

Art. 13 bepaalt: „geene bijzondere reglementen voor de plaatselijke Gemeenten of veranderingen daarin (kunnen worden vastgesteld) dan door de Kerkeraden, na de goedkeuring te hebben ontvangen van de Classicale vergadering“. (Spatiëring van ons).

Wel wordt dit eenigszins verzacht door wat erop volgt: „Deze goedkeuring van een meerdere vergadering mag niet geweigerd worden, tenzij het blyken mocht, dat de bijzondere reglementen niet de algemeene in strijd zijn“.

Daardoor is willekeur afgesneden.

Doch de zaak zelf verandert er niet door.

De plaatselijke kerk is voor al haar doen en laten op de goedkeuring der Classis aangewezen.

Haar wordt niet de minste vrijheid overgelaten.

Niet minder wordt het bestuurskarakter der meerdere vergaderingen gehandhaafd door de Commissies, welke een semi-permanent karakter dragen. Zij besturen de kerk, al zijn zij rekenschap verschuldigd aan de meerdere vergaderingen, waar door zij zijn benoemd.

Er bestaat volgens dit ontwerp een Classicale, een Provinciale en een Algemeene Synodale Commissie.

Welk een uitgebreide macht die Classicale Commissie bezit, komt hierin reeds uit, dat vier Classicale vergaderingen „jaars niet noodig worden geoordeeld. Als eerste reden daarvoor wordt opgegeven: „Vier Classicale Vergaderingen behoeven wij niet voor te stellen, daar de Classicale Commissies verschillende werkzaamheden voor hare rekening nemen“ (blz. 36).

Onomwonden wordt hier dus verklaard, dat de Classicale Commissie(s) de Classis veel werk uit de handen neemt.

Die Classicale Commissie is een zeer invloedrijk lichaam.

Art. 40 verklaart toch: „De leiding der zaken berust in elke Classis bij de Algemeene Classicale Commissie“.

Deze Commissie is alzoo niet te vergelijken met een Deputaatschap, gelijk wij dat in onze kerken kennen en dat geoordeeld leidende bevoegdheid bezit.

Trouwens, onze Deputaatschappen duren slechts van vergadering tot vergadering.

Maar volgens het ontworpen reglement hebben de leden van de Algemeene Classicale Commissie zitting voor drie jaren.

Als we dan ook spraken van een semi-permanent college is dat een te zwak dan te sterk uitgedrukt.

En dat de Algemeene Classicale Commissie feitelijk niet anders dan een bestuurscollege is, kan men opmaken uit de volgende karakteristiek: „Dit ontwerp denkt zich de verhouding van de Algemeene Classicale Commissie tot de Classicale vergadering ongeveer gelijk aan de verhouding van de Algemeene Synodale Commissie tot de Algemeene Synode, volgens het huidige reglementaire stelsel. Vandaar ook de benaming, die hier voorgesteld wordt: Algemeene Classicale Commissie“ (bl. 38).

Duidelijker kan het wel niet.

Het huidige reglementaire stelsel wordt uitdrukkelijk aanvaard en uitgebreid tot de Algemeene Classicale Commissie.

Wel wordt er aan toegevoegd, dat de Algemeene Synodale Commissie slechts als uitvoerende Commissie gedacht mag worden.

Maar „uitvoerend“ staat hier voornamelijk in tegenstelling met „wetgevend“.

De praktijk leert, dat door die Algemeene Synodale Commissie zeer belangrijke beslissingen worden genomen.

Dat „uitvoeren“ heeft men op te vatten in den zin van: besturen.

En dit ontwerp brengt daarin geen verandering.

Het geeft integendeel zijn sanktie aan wat er nu geschiedt.

Niet weinig wordt dan ook aan de Algemeene Classicale Commissie opgedragen.

Haar bevoegdheid wordt in art. 44 aldus omschreven:

„De Algemeene Classicale Commissie:

1o. zorgt voor de ordelijke uitvoering van de door de Classicale Vergadering genomen besluiten, beslissingen en uitspraken, bereidt de agenda van iedere Classicale Vergadering voor en geeft telkens aan de Classicale Vergadering verslag van de gewichtigste werkzaamheden, door de Commissie verricht sinds de laatste Classicale Vergadering;

2o. geeft kerkelijke goedkeuring van aangenomen beroepen in vacante Gemeenten en verleent acte van ontslag uit, en lidmaatschap van de Classis aan predikanten;

3o. is bevoegd tot het schorsen van predikanten en kandidaten tot den Heiligen Dienst;

4o. doet, wat des Kerkerads is, in de gevallen, bedoeld in art. 21 van dit Reglement;

5o. zorgt voor het archief, naar de bepalingen van het Reglement op de kerkelijke archieven;

6o. geeft acht op die der kerkelijke goederen, alsmede der pastoriegoederen;

7o. waakt voor de belangen der predikantsweduwen en -wezen in het Ressort, alsmede voor de rechten der classis op de Classicale Weduwenbeurzen;

8o. correspondeert met de Kerkeraden, de Algemeene Provinciale Commissien en de Provinciale Synoden namens de Classicale Vergadering.“

Men ziet, dit is vrij wat meer dan „uitvoeren“. Inzonderheid in wat genoemd wordt onder de punten 2 en 3 vervangt zij de Classis.

En waar de Classis zelf volgens dit ontwerp een bestuurend college is, geldt dit ook van de Algemeene Classicale Commissie.

Zelfs de ongelukkige idee van het „doende wat des kerkerads is“, wordt hier niet gemist.

Wij zullen niet punt voor punt ontleden.

Dit overzicht toont voldoende, welk een bestuursmacht er aan dit college wordt gegeven.

Wij zouden iets dergelijks kunnen opmerken omtrent de Algemeene Provinciale Commissie.

Dan — dit slaan wij over om niet al te uitvoerig te worden.

Liever nemen we hier nog op, wat als taak van de Algemeene Synodale Commissie wordt voorgesteld.

Art. 60 luidt:

„De Algemeene Synodale Commissie:

1o. geeft uitvoering van alles, wat de Algemeene Synode haar in last heeft gegeven;

2o. behandelt en beslist in vorderingen tot vernietiging van hooger beroep bij genomen besluiten, gedane uitspraken en genomen beslissingen overeenkomstig de art. 15-18 van dit reglement;

3o. geeft aan de Algemeene Synode een verslag van de gewichtigste werkzaamheden door haar verricht en biedt jaarlijks aan de Algemeene Synode een overzicht aan van den staat der Nederlandsche Hervormde Kerk;

4o. beheert de algemeene kerkelijke fondsen, waarvan de administratie aan den Quaestor-Generaal onder haar toezicht is opgedragen;

5o. houdt zoodanig algemeen toezicht op de administratie van kerkelijke goederen, als haar bij een reglement zal worden opgedragen;

6o. behandelt de diaconale, alsmede die spoel-vorderende zaken, welke tot de bevoegdheid der Algemeene Synode behooren;

7o. correspondeert met alle kerkelijke vergaderingen en commissien, met de vanwege de Kerk benoemde Hoogleraren in de Godgeleerdheid en met de Hooge Regeering; terwijl alle kerkelijke vergaderingen harerzijds verplicht zijn, alle door de Commissie gevraagde inlichtingen te geven en te voldoen aan hare aanschrijvingen omtrent zaken, die tot hare bevoegdheid behooren, behoudens beroep op de Algemeene Synode;

8o. houdt toezicht op de archieven volgens het Reglement op de kerkelijke archieven;

9o. beslist geschillen over de uitlegging en toepassing van het Reglement op de Algemeene Weduwen- en Weezenbeurs der Nederlandsche Hervormde Kerk en van het Reglement op het Pensioenfonds ten behoeve van de predikanten der Nederlandsche Hervormde Kerk, behalve in de gevallen, waarin de artikelen 23, 24 en 25 van het laatstgenoemd Reglement voorzien;

10o. beslist geschillen over de uitlegging van het Reglement op de predikantstraktementen.“

Ook hier staan we niet bij elk punt afzonderlijk stil.

Zij spreken voor zichzelf.

Het hiërarchisch en bestuurend karakter is onmiskenbaar.

De grenzen van een Deputaatschap, gelijk het Gereformeerde Kerkrecht die heeft gesteld, worden hier zeer ver overschreden.

Het regeeren van boven af ligt er zeer dik op. Volgens dit Concept krijgt de Hervormde Kerk alzoo niet minder dan zes soorten van bestuurscolleges:

de Algemeene Classicale Commissie, de Classicale Vergadering, de Algemeene Provinciale Commissie, de Provinciale Synode, de Algemeene Synodale Commissie, de Algemeene Synode.

Of de genootschapsgedachte ook tot in verre konsekventies is uitgewerkt!

Als een bijzonderheid merken we nog op, dat in dit reglement streng onderscheiden wordt tusschen de gedoopten en de lidmaten. (bl. 25).

Hier wordt dan ook vastgehouden aan de zoozeer te wraken terminologie: bevestiging van lidmaten. (bl. 28).

Ongetwijfeld echte genootschappelijke taal!

Voegen we hierbij, dat het aan een emeritus-predikant niet geoorloofd is belijdenis des geloofs af te nemen. (art. 27).

Waarom niet?

Hieromtrent tasten wij in het duister.

— Voorbereiding voor het publieke gebed.

Het gebed is en blijft een teer onderwerp. Daatover te schrijven eischt schuchterheid.

Het is dan ook een te waardeeren trek in ons Gereformeerde volk, dat het, moge het nog al eens kritiek op preeken oefenen, het gebed in den regel daarvan verschoont.

Moge het

Dit neemt

schap hebb

het gebed

vigen, wel

Bepaalde

hulpen den

De kwest

De kerke

andere Ger

dat zij zee

vrije gebed.

Onze fon

den schier

tend is, zo

van Dienar

Dikaken, v

Maar het

der Christe

onze kerke

Dit is ze

Want juis

schap der l

varen.

Het is of

geloovigen l

handen ten

Nu zoude

onzen volks

en elken Z

lasschingen

Ook hierl

gegaan.

Wanneer

een formul

stichtelijk

gaan waard

in het fo

Het kan

is gebleven

zielen van

Wie vele

heeft verto

ring hebben

Dikwijls i

dwaling ge

spraak, wa

Maar zoo

formulierge

is, draagt u

Wij kome

dat het vri

muliergebed

Of outan

een eigene

En dan

voorberedir

zekere rout

Als wij e

tegenover c

lijden, dat

bruikt als j

Het vrije

tegenstelling

Natuurlijk

Onze Go

aangesproke

Het gebed

dien men

Christus nie

De predil

de machthel

geleerde on

Doch nim

dat het bid

van een be

zich toelegt

Onderzoek

niet al te z

Hoe komt

Een van

gelegen zijn

het moment

Van den

en der gebe

soms te ge

Voor elke

soms een

En voor

Ieder, die

pen, beantw

Onze oud

geheel ande

Zij stelden

lange medit

Van een

den hemel

Zaterdagavo

gebods.

Hij las da

de Navolgin

stichtelijke

stemming t

De eene

biddend do

En dan

dag op.

Niet om